

Zitting 1974-1975

13 031

Regelen betreffende aanspraak van werknemers op een loon dat gelijk is aan dat van werknemers van de andere kunne voor arbeid van gelijke waarde (Wet gelijk loon voor vrouwen en mannen)

Nr. 16

Gewijzigd ontwerp van wet

Wij Juliana, Bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is dat werknemers aanspraak kunnen doen gelden op een loon dat gelijk is aan dat van werknemers van de andere kunne voor arbeid van gelijke waarde;
Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Begripsbepalingen

Artikel 1

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister: Onze Minister van Sociale Zaken;
- b. werknemer: degene die krachtens arbeidsovereenkomst arbeid verricht;
- c. werkgever: de natuurlijke of rechtspersoon, in wiens dienst een werknemer arbeid verricht;
- d. onderneming: een in de maatschappij als zelfstandige eenheid optredend organisatorisch verband waarin krachtens arbeidsovereenkomst arbeid wordt verricht;
- e. loon: de vergoeding door de werkgever aan de werknemer verschuldigd ter zake van de bedongen arbeid, uitkeringen of aanspraken ingevolge pensioenregelingen daaronder niet begrepen;
- f. commissie: de commissie bedoeld in artikel 9.

HOOFDSTUK II

De aanspraak van de werknemer op gelijk loon voor arbeid van gelijke waarde

Artikel 2

Uit een arbeidsovereenkomst heeft een werknemer jegens de werkgever aanspraak op een loon dat gelijk is aan het loon dat een werknemer van de andere kunne voor arbeid van gelijke waarde pleegt te ontvangen.

Artikel 3

1. Bij de vergelijking van de in artikel 2 bedoelde lonen wordt uitgegaan van het loon dat in de onderneming waar de werknemer in wiens belang de loonvergelijking wordt gemaakt, door een werknemer van de andere kunne voor arbeid van gelijke waarde dan wel, bij gebreke daarvan, voor arbeid van nagenoeg gelijke waarde pleegt te worden ontvangen.
2. Wordt in de onderneming waar de belanghebbende werknemer werkzaam is, geen arbeid van gelijke waarde of van nagenoeg gelijke waarde door een werknemer van de andere kunne verricht, dan wordt uitgegaan van het loon dat een werknemer van de andere kunne voor arbeid van gelijke waarde dan wel, bij gebreke daarvan, voor arbeid van nagenoeg gelijke waarde pleegt te ontvangen in een zoveel mogelijk gelijksoortige onderneming in dezelfde bedrijfstak.

Artikel 4

Voor de toepassing van artikel 2 wordt arbeid gewaardeerd volgens een deugdelijk stelsel van functiewaardering, waarbij zoveel mogelijk wordt aangesloten bij het stelsel dat gebruikelijk is in de onderneming waar de belanghebbende werknemer werkzaam is. Bij gebreke van een zodanig stelsel wordt de arbeid, gelet op de beschikbare gegevens, naar billijkheid gewaardeerd.

Artikel 5

1. Voor de toepassing van artikel 2 wordt het loon van de belanghebbende werknemer geacht gelijk te zijn aan het loon dat een werknemer van de andere kunne voor arbeid van gelijke waarde pleegt te ontvangen, indien het is berekend op grondslag van gelijkwaardige maatstaven.
2. Voor de toepassing van artikel 2 worden andere dan geldelijke loonbestanddelen in aanmerking genomen naar de waarde, welke daaraan in het economisch verkeer kan worden toegekend.
3. In een geval, als bedoeld in artikel 3, tweede lid, wordt rekening gehouden met algemene verschillen in de loonstructuren van de betrokken ondernemingen.

Artikel 6

Ingeval de werknemer met de werkgever een arbeidsduur is overeengekomen, welke korter is dan die welke in overeenkomstige arbeidsverhoudingen in de regel geacht wordt een volledige dienstbetrekking te vormen, wordt het loon waarop de werknemer, indien er een volledige dienstbetrekking zou bestaan, aanspraak zou hebben, voor zover het naar tijdsduur wordt berekend, naar evenredigheid verminderd.

Artikel 7

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regelen worden gesteld omtrent het in de artikelen 3, 4 en 5 bepaalde.

Artikel 8

Elk beding waarbij aan een werknemer een lager loon wordt toegekend dan waarop deze werknemer ingevolge het bij of krachtens dit hoofdstuk bepaalde aanspraak heeft is nietig.

HOOFDSTUK III

De Commissie voor gelijk loon voor vrouwen en mannen

Artikel 9

Er is een Commissie voor gelijk loon voor vrouwen en mannen.

Artikel 10

1. De commissie brengt, op verzoek van de werknemer, van de werkgever of van beiden, aan de werknemer en aan de werkgever een met redenen omkleed schriftelijk advies uit over de aanspraak van de werknemer op loon ingevolge deze wet.
2. De commissie geeft, ingeval over de in het eerste lid genoemde aanspraak een geschil aanhangig is, desgevraagd aan degene die met de beslissing over het geschil is belast de nadere inlichtingen welke deze dienstig acht met betrekking tot de vaststelling van de aanspraak.
3. Indien de commissie op grond van een onderzoek van gegevens waarover zij bij de vervulling van haar taak, bedoeld in het eerste en het tweede lid, de beschikking heeft gekregen, dan wel van gegevens die haar door Onze Minister ter beschikking zijn gesteld, tot het oordeel komt dat in een onderneming of een groep van ondernemingen in dezelfde bedrijfstak in strijd met het bij of krachtens hoofdstuk II van deze wet bepaalde wordt gehandeld, brengt, zij dit ter kennis van Onze Minister en van de betrokken werkgever of werkgevers. Zij kan dit tevens ter kennis brengen van de daarvoor naar haar oordeel in aanmerking komende organisaties van werkgevers en organisaties van werknemers. De commissie gaat tot mededeling van haar oordeel aan zodanige organisaties niet over, dan nadat zij de betrokken werkgever of werkgevers in de gelegenheid heeft gesteld hun mening te kennen te geven.

Artikel 11

1. De commissie bestaat uit vijf leden.
2. Onze Minister wijst een ambtenaar aan als lid, tevens voorzitter van de commissie. Hij wijst tevens een plaatsvervanger voor dit lid aan. Hij benoemt voorts twee leden alsmede twee plaatsvervangende leden op gezamenlijke voordracht van de door hem aangewezen centrale organisaties van werkgevers en een gelijk aantal leden en plaatsvervangende leden op gezamenlijke voordracht van de door hem aangewezen centrale organisaties van werknemers.

3. De leden die geen ambtenaar zijn, hebben twee jaar zitting. Zij kunnen terstond worden herbenoemd.
4. Hij die tot lid is benoemd ter vervulling van een opengevallen plaats, treedt af op het tijdstip waarop degene, in wiensplaats hij is benoemd zou zijn afgetreden.
5. De leden en de plaatsvervangende leden kunnen door Onze Minister worden ontslagen.
6. Onze Minister voorziet het secretariaat van de commissie.

Artikel 12

1. De commissie kan zich bij de uitoefening van haar taak voor elke bij haar aanhangig gemaakte zaak doen bijstaan door één of meer ambtenaren, daartoe door Onze Minister aangewezen, ten einde haar de inlichtingen te verschaffen welke zij dienstig acht.
2. Tot hetzelfde doel kan de commissie zich daarnaast doen bijstaan door één of twee andere personen, op voordracht van de commissie door Onze Minister benoemd, hetzij voor een bij de benoeming aangewezen gebied of bedrijfstak, hetzij voor een individueel geval.
3. De in het tweede lid bedoelde personen worden voor de duur van twee jaren benoemd. Zij kunnen terstond worden herbenoemd. Zij kunnen door Onze Minister worden ontslagen.

Artikel 13

Aan de leden van de commissie, die geen ambtenaren zijn, en aan de in artikel 12, tweede lid, bedoelde personen worden uit 's Rijks kas vergoedingen voor reis- en verblijfkosten verleend volgens de regelen, welke voor de vergoeding van reis- en verblijfkosten wegens reizen voor 's Rijks dienst gelden of zullen gelden.

Artikel 14

De commissie doet Onze Minister jaarlijks een verslag van haar werkzaamheden toekomen.

Artikel 15

1. Onze Minister kan nadere regelen stellen betreffende:
 - a. de werkwijze van de commissie;
 - b. de wijze, waarop een verzoek als bedoeld in artikel 10, eerste lid, moet worden ingediend.
2. Regelen, vastgesteld krachtens het eerste lid, worden in de Nederlandse Staatscourant bekendgemaakt.

HOOFDSTUK IV

Vorderingen tot nakoming van de aanspraak op gelijk loon

Artikel 16

1. De vordering van de werknemer tot betaling van loon uit hoofde van deze wet is niet-ontvankelijk, indien deze werknemer daarbij niet een advies als bedoeld in artikel 10, eerste lid, overlegt, dat niet meer dan drie maanden oud is. Degene, die met de beslissing over het geschil is belast, spreekt de niet-ontvankelijkheid niet uit, dan nadat hij de werknemer in de gelegenheid heeft gesteld het gepleegde verzuim binnen door hem te bepalen termijn te herstellen.

2. Een vordering als bedoeld in het eerste lid, verjaart na verloop van twee jaren na het tijdstip waarop uitbetaling had moeten geschieden. Artikel 2013 van het Burgerlijk Wetboek is op deze verjaring van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK V

Slotbepalingen

Artikel 17

Deze wet is niet van toepassing op degene, die door of vanwege het Rijk of het bevoegde gezag van een provincie, gemeente, waterschap of enig ander publiekrechtelijk lichaam op arbeidsovereenkomst in dienst is.

Artikel 18

1. Een ieder is verplicht aan de ambtenaren, aangewezen ingevolge artikel 12, eerste lid, volledig en naar waarheid de inlichtingen en bescheiden te verstrekken die voor de vervulling van de taak van de commissie redelijkerwijze nodig zijn, een en ander op de wijze en binnen de termijn door de betrokken ambtenaar vast te stellen.

2. Indien de verlangde inlichtingen en bescheiden worden geweigerd, kan Onze Minister deze ten behoeve van de commissie vorderen.

Artikel 19

De ambtenaren, aangewezen ingevolge artikel 12, eerste lid, de leden van de commissie en de in artikel 12, tweede lid, bedoelde personen zijn verplicht tot geheimhouding van al hetgeen zij in hun hoedanigheid vernemen, behoudens voor zover mededeling daarvan ter vervulling van de hun bij of krachtens deze wet opgedragen taak noodzakelijk is.

Artikel 20

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet gelijk loon voor vrouwen en mannen.

2. Zij treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst, doch niet eerder dan 1 januari 1975.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Sociale Zaken,